

Προκλήσεις & διαχείριση ΥΑΕ στα μεγάλα έργα

Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα: Ειδίκευση και τεχνογνωσία

Γράφει ο **Σπύρος Πριμηκύριος**, Επιστημονικός Υπεύθυνος
του Τμήματος Επαγγελματικής Ασφάλειας της GEP

Η αποτελεσματική διαχείριση της Υγείας & Ασφάλειας Εργασίας στα μεγάλα έργα προϋποθέτει ετοιμότητα ανταπόκρισης σε ιδιαίτερες απαιτήσεις και προδιαγραφές και απαιτεί τεχνογνωσία, εμπειρία και εξειδίκευση ανάλογα με το είδος του έργου.

Έργα με υψηλή επικινδυνότητα

Τα μεγάλα τεχνικά έργα και οι βιομηχανικοί χώροι παρουσιάζουν ιδιαίτερες προκλήσεις ως προς τη διαχείριση της Υγείας & Ασφάλειας Εργασίας. Πρόκειται για έργα που αφορούν βιομηχανικούς και κατασκευαστικούς κλάδους και επιχειρήσεις όπως ορυχεία, μεταλλεία, χημικές βιομηχανίες, βιομηχανίες παραγώγων πετρελαίου, μεταλλουργικές βιομηχανίες, ναυπηγεία, εργοταξιακές δραστηριότητες κ.λπ. Απαιτούν ιδιαίτερη τεχνογνωσία και εξειδίκευση, συγκεκριμένες και πολύ αυστηρές οδηγίες, με εκπαίδευση των εμπλεκομένων και συνεχή επίβλεψη, καθώς πρόκειται για εργασίες με χρήση και χειρισμό μηχανών, μετα-

φορά και αποθήκευση προϊόντων και υλών, εργασιών σε ύψος, και συχνά περιλαμβάνουν κινδύνους όπως ο θόρυβος μηχανών, η σκόνη από πρώτες ύλες ή χημικά, οι περιορισμένοι χώροι εργασίας, ακόμη και οι ακραία υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες, παράγοντες οι οποίοι, άμεσα ή δυνητικά, βλάπτουν την υγεία των εργαζομένων. Η πρόληψη, ωστόσο, της όποιας βλαπτικής επίδρασης της εργασίας στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αποτελεί την καρδιά του αντικειμένου μας. Ο Ιατρός Εργασίας και ο Τεχνικός Ασφάλειας οφείλουν να λειτουργούν ως σύμβουλοι του εργοδότη, να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να επιβλέπουν προγράμματα που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες κάθε σύνθετου έργου.

Έργα με αντίκτυπο στο ευρύ κοινό

Η διαχείριση της ΥΑΕ σε εγκαταστάσεις που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον και την προσέλευση μεγάλου αριθμού επισκεπτών (όπως μεγάλα πολιτιστικά κέντρα και ιδρύματα) προϋποθέτει ειδικό σχεδιασμό, τεχνογνωσία και εξει-

δίκευση για την αντιμετώπιση κάθε πιθανού κινδύνου.

Η ευθύνη απέναντι στους επισκέπτες επιβάλλει την ύπαρξη σταθμού Πρώτων Βοηθειών, ύπαρξη ιατρείου στελεχωμένου με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, κατάλληλα εξοπλισμένου με συσκευές και ιατροφαρμακευτικό υλικό.

Επιπλέον, απαραίτητες είναι και οι εκπαιδεύσεις του προσωπικού των εγκαταστάσεων αυτών στην παροχή Πρώτων Βοηθειών, στη διαχείριση πλήθους, στην εκκένωση των χώρων βάσει των μελετών και των σχεδίων διαφυγής που έχουν εκπονηθεί, αλλά και στην ψυχολογική διαχείριση του πλήθους σε περίπτωση αιφνίδιων γεγονότων, όπως είναι μια φυσική καταστροφή κ.ά.

Έργα μεγάλης έκτασης

Πρόκειται για έργα τα οποία διενεργούνται σε εκτάσεις πολλών χιλιομέτρων και απαιτούν ιδιαίτερη οργάνωση και ως προς τη στελέχωση, αλλά και ως προς την παρακολούθηση των διαδικασιών Υγείας & Ασφάλειας κατά μήκος του έργου.

Επιπλέον, απαιτούν απόλυτο συντονισμό ενεργειών αλλά και ηλεκτρονικά συστήματα παρακολούθησης και instant reporting για την υφιστάμενη κατάσταση και την πρόοδο του έργου. Τα έργα αυτά ως προς την αποτελεσματική διαχείριση της ΥΑΕ συνήθως απαιτούν εξατομικευμένη προσέγγιση, πολλούς πόρους, τεχνογνωσία και εξειδίκευση, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτούν εξειδικευμένο και πιστοποιημένο προσωπικό, όπως γιατρούς εργοταξίου και νοσηλευτές, ειδικό εξοπλισμό για μετρήσεις παραγόντων, ειδικές εκπαιδεύσεις, ύπαρξη ασθενοφόρων και δημιουργία σταθμών Πρώτων Βοηθειών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου είδους προσέγγισης αποτελεί για την GEP η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου TAP.

Έργα ειδικών χαρακτηριστικών

Πρόκειται για μια ξεχωριστή κατηγορία έργων, που, λόγω της φύσης τους, απαιτούν ειδική τεχνογνωσία. Σε αυτά εντάσσεται και το έργο της υλοποίησης των ελέγχων Υγείας & Ασφάλειας στα κτήρια των αντιπροσωπειών της, σε 35 χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ανατέθηκε στην GEP μετά από διαγωνισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου χρειάστηκαν ειδικές μελέτες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των αντιπροσωπειών σε κάθε χώρα, καθώς και ειδικές επιθεωρήσεις, όπως για παράδειγμα θερμογραφία ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και μετρήσεις σε λειτουργικά στοιχεία ανελκυστήρων.

Κουλτούρα ασφάλειας

Η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα έχει συνεισφέρει με τη δημιουργία και τη βελτίωση «εργαλείων» τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς την επίτευξη των ασφαλών συνθηκών

Τελικός στόχος των προγραμμάτων BBS είναι η εξάλειψη των ατυχημάτων

εργασίας, που βασίζονται στην ασφαλή συμπεριφορά του ανθρώπου. Ένα από τα «εργαλεία» αυτά είναι το πρόγραμμα BBS-Behavior Based Safety. Η υλοποίηση ενός προγράμματος BBS είναι μια στρατηγική εταιρική επιλογή,

που διαθέτει συγκεκριμένο σχεδιασμό, διαδικασίες και ενέργειες, και έχει ως τελικό στόχο την εξάλειψη των ατυχημάτων.

Ο εργαζόμενος, συνειδητά, αναγνωρίζει και επιλέγει μία ασφαλή ενέργεια (συμπεριφορά) και απορρίπτει μία μη ασφαλή, η οποία θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την εμφάνιση ατυχήματος. Ουσιαστικά, μιλάμε για τη διαμόρφωση της εταιρικής κουλτούρας ασφάλειας (safety culture).

Η μέχρι τώρα εμπειρία έχει δείξει ότι οι οργανισμοί που επιλέγουν να επενδύσουν στην ανάπτυξη κουλτούρας ασφάλειας, ανεξάρτητα από το παραγωγικό τους πεδίο (π.χ. πετρελαϊκές εταιρείες, αυτοκινητοβιομηχανίες, βιομηχανίες παραγωγής τροφίμων, εργοστάσια παραγωγής οικοδομικών υλικών, βιομηχανίες μετάλλων, επιχειρήσεις παραγωγής και διανομής ενέργειας, εξορύξεις κ.λπ.) αποκομίζουν οικονομικά οφέλη από την αύξηση της παραγωγικότητας και από τη μείωση του κόστους αποζημίωσης και του κόστους απουσιών λόγω ατυχημάτων. /